

ULICA IVANA GUNDULIĆA OD GUNDULIĆ STRASSE DO HIGHWAY GUNDULIC

Ulica se počela formirati 1864., a po Ivanu Gunduliću imenovana je prije 130 godina, 1878. godine. Izgrađena 1876., zgrada Hrvatskoga glazbenog zavoda bila je među prvim javnim, a sve do danas je i najznačajnija javna zgrada u ulici. Intenzivnim i prenapretnim školskim, koncertnim i društvenim programima bavi se u HGZ-u svakodnevno više od 500 sudionika. Na kvalitetu njihova rada, života, druženja, pa i na način korištenja i održavanja same zgrade znatno utječe okolni prostor ulice sa svojom svakodnevnom vrevom, osvjetljenjem, bojama, kao i onečišćenošću zraka, bukom i vibracijama što ih uzrokuje promet. Nemojmo zaboraviti ni to da je stropna konstrukcija dvorane HGZ-a drvena, a k tome i vremenšna te da je površina pločnika pred HGZ-om presudna za sigurnost ulaska u zgradu i osobito izlaska publike nakon koncerata.

Prometnu namjenu, mogućnosti i sudbinu na svoj je način Gundulićevoj ulici preokupio Ferdinand Budicki već 1901. godine kada je, odmah po dolasku iz Beča, na njezinu uglu s Ilicom – u zgradi tada buduće, a danas bivše kavane „Corso“ – otvorio prvu prodavaonicu automobila, motorkotača i bicikla. Današnjem jedva podnošljivom prometu i nepodnošljivo onečišćenom zraku sprema se nova degradacija skorim otvaranjem javne garaže u Tuškancu, a osobito izgradnjom u bloku Gundulićeva-Ilica-Preobraženska-Varšavska, s garažom kapaciteta od najmanje 600 vozila. Jedini prilaz rampi u Varšavskoj bit će moguć iz Gundulićeve, koja se prometnom studijom predviđa kao trotračna (!) uz suženje pješačkih pločnika da bi se promet ulijevao u preusku Ilicu gdje su već danas tramvaji sporiji od pješaka.

Na višestruku upitnost ovog privatnog projekta koji uzurpira javni prostor smještanjem ulazno-izlazne rampe za garažu, uništava zaštićeni povijesni ambijent, bitno smanjuje kvalitetu života stanara bloka, opterećuje ionako zagušeni promet, pojačava buku i dodatno onečišćuje zrak, odgovorni neodgovorno lakonski odgovaraju: „Kada promet osobnim automobilima i garaže u središtu grada ima Beč, zašto ne bi imao Zagreb?“ Neusporedivost usporedbe jasno iskazuju odnosi propusne moći i širina Gundulićeve i Ilice prema četiri- do šesterotračnim prometnicama bečkog Ringa. O odnosu kvalitete bečkog i zagrebačkog javnog prometa da se i ne govori.

Bitno i hitno redizajnirani i u Skupštini Grada usvojeni GUP sadrži sve elemente za provedbu ovako opisane bliske budućnosti u bliskom okruženju HGZ-a. Donošenje Detaljnog plana uređenja bloka Cvjetni trg na dnevnom je redu Skupštine Grada i bit će usvojen 31. siječnja o.g. Iako je 54.500 građana Zagreba svojim potpisima prosvjedovalo protiv izgradnje u bloku prema predloženom privatnom projektu, izabrani predstavnici građana na taj su se javni prosvjed oglašili.

Ima li HGZ volje, snage i autoriteta za obranu vlastitih i javnih interesa, ima li skladatelja takve glazbe i ima li izvođača s takvim instrumentima koje bi u Poglavarstvu grada Zagreba čuli i razumjeli?

Krešimir Ivaniš

*Pogled na HGZ, 1880-ih godina.
Fotografija: vlasništvo Muzeja grada Zagreba.*

Pogled na HGZ, 2008. godine. Na mjestu nekadašnjih potleušica izgrađen je 1895. sjeverni dio zgrade HGZ-a. Osim zgrade dodan je i promet.

UZ HGZ-ov PROJEKT "IZABRANA DJELA BLAGOJA BERSE" (2008-2010)

Beč, 17. 3. 1914.

Nočas je umro A. G. Matoš! Jadan! Bio sam u kavani "Arkaden" gdje mi Široki pokaže telegram iz Zagreba u ovdašnjoj "Zeit". Nisam čuo od nikoga niti jednu riječ sažaljenja, nego po prilici ovako: no, sada će biti mir u novinama, neće biti više polemika, neće psovati više preko svakoga itd... Ovako ili malo drukčije govorit će se preko mene poslije moje smrti! ..

Beč, 4. 1. 1915.

Nazad 5 – 6 dana umro stari profesor Pero Budmani. Kad sam bio u Glazbenom zavodu u Zagrebu bio je on tamo Nadzornik, te (kao prijatelj moga oca) savjetovao bi me neka se ne bavim toliko sa politikom; on je bio savjetovao moga oca neka me pošalje da učim muziku na Glazbenom zavodu u Zagrebu.

Beč, 9. 1. 1915.

Prošli tjedan umro naš dobri stari Zajc! Spominjem se kad sam kod njega (u Glazbenom zavodu) učio glasovir. Neznam,

ne mogu kazati da je bio veliki genij, ali svakako, kad god sam bio kod njega čutio sam oko njega atmosferu neobičnoga, velikog čovjeka. Moguće jer je tako star bio. Svakako, za Hrvatsku je on puno radio (moguće i previše radio). Nacionalni moment, po mojem sudu, nije ostavio.

Beč, 22. 1. 1915.

Jutros idući u biro sreo sam u Kärntnerstrasse Siegfrieda Wagnera, koji je bio s jednom damom. Čudno i dugo me je pogledao (mislio je: to je muzičar). Da je znao da u žepu (na lijevoj strani) nosim malu flašu punu cacao-a i zemljičku kruha, i da ću cijelo jutro pregledavati štampu i korigirati Walzer iz operette "Rund um die Liebe"!

Beč, 3. 2. 1915.

Ako mogu, hoću da ovoga ljeta idem u Dubrovnik. Ima toliko godina da nisam bio u mojem rodnom mjestu, koje duboko ljubim ne samo kao sin, nego ljubim to mjesto jer je za mene simbol mojih republikanskih i panteističkih ideala!

Beč, 28. novembra 1916.

Sinoć u 10 sati su prenijeli tijelo cara Franje Josipa I iz Schönbrunn u Hofburg-Kapelle, gdje će 2 – 3 dana ostati izloženo publici. Puno krcato svijeta na trotoaru, gdje sam i ja bio. Nedaleko od mene bio jedan oficir sa društvom, taj se oficir tako šalio da ne samo njegovo društvo, nego i svijet oko njega se smijao! Uopće, štimung u publici bio je više veseo nego tužan!

Beč, 1. decembra 1916.

Jučer u 2 bio je sprovod cara Franje Josipa I: Ja i Lucy gledali smo sa Schwarzenberg-Platza i vidjeli smo malo preko glava svijeta. Sprovod nije bio tako dug i impozantan kako sam mislio; nisam ni mogao opaziti osobito tužan štimung u publici, nego više znatiželjnost. Sve badava, dandanas prošlo je vrijeme gdje mogu ovi "imperatorji" imponirati ...!

Beč, 17. 3. 1917.

Jučer ruski car abdikovao! Grandiozna revolucija! Nova era za Rusiju, za slavenski narod, za Europu!

Iz *Dnevnika* Blagoja Berse, Zbirka muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice

DOBRO UGOĐENI EBNER – IZ KNJIŽNICE HGZ-a

Knjižnica HGZ-a nedavno je ponovno pomogla zanimljivom istraživanju. U posjetu nam je došla Tanja Kovačević, hrvatska muzikologinja koja je studirala na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, a sada je na doktorskom studiju na *Queen's University* u Belfastu, pod mentorstvom dr. Yo Tomite. Zamolili smo je da za naše glasilo predstavi rezultate svojeg istraživanja:

"Nakon rada u organiziranju međunarodnog simpozija *Razumijevanje Bachove h-mol mise* (Belfast, studeni 2007) posvetila sam se istraživanju za doktorat s radnim naslovom *Tragom izvora. Prema upotpunjenju europske slike o recepciji djela J. S. Bacha u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća*. Pod "europskom slikom" u prvom redu mislim na zemlje koje su nedovoljno istražene te o kojima se manje pisalo, među kojima su i Hrvatska i Slovenija, dok sam pojam recepcije shvatila u njegovom najširem smislu, uključujući diseminaciju izvora, tradiciju, asimilaciju glazbenog materijala te recepciju u užem smislu apsorpcije utjecaja. Iako, prema dosadašnjim istraživanjima Snježane Miklaušić-Ćeran, izvedbe Bachovih djela u nas počinju prilično kasno, ipak je vjerojatno da je početak njegove recepcije bio prije 1862., od kada datira podatak o prvoj izvedbi jednog Bachovog djela u Zagrebu. U najstariju inventarnu knjigu knjižnice HGZ-a koja se vodila od 1826. do pred kraj 19. stoljeća upisano je nekoliko Bachovih djela. Budući da su se nabavljeni naslovi unosili redom kako su pristizali, djela pri početku pojedinih skupina skladbi, poput izgubljenih '6 Sonata [za] gusle i glasovir', mogla bi biti raniji izvori. I najpoznatiji hrvatski sakupljač muzikalija don Nikola Udina Algarotti imao je u svojoj zbirci (depozit u knjižnici HGZ-a) nešto iz Bachova opusa: skladbe za instrumente s tipkama (*Fughetta* BWV 961 te dueti iz *Clavierübung III*) u obradbi za dvije viole. Ta je muzikalija objavljena u Beču oko 1805. godine.

Najzanimljivija jedinica u knjižnici HGZ-a je autograf *Mise u Es-duru* (1828) varaždinskog skladatelja Leopolda Ebnera (1769–1830). Dio *Et vitam* u stavku 'Credo' obradba je fuge br. 7 u Es-duru iz drugog sveska *Dobro ugođenog klavira*. O tome je 2001. pisao Zdravko Blažeković u članku o Ebneru u enciklopediji *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, no ipak je ta činjenica do sada bila uglavnom nepoznata proučavateljima Bacha. Premda je tema fuge mjestimično preinačena u svrhu prilagodbe tekstu ili melodijskog pojednostavljenja, Ebner uglavnom prati dispoziciju fuge do pred sam kraj, kada iznenada u potpunosti napušta predložak. Ostale preinake, poput oktavnih transpozicija u dionici basa, vjerojatno su uvjetovane izvođačkim mogućnostima koje su mu bile na raspolaganju. Ebnerov postupak radikalno se razlikuje od poznatih obradbi Bachovih fuga s početka 19. stoljeća. Iako razina Ebnerovih odstupanja od originalne Bachove fuge otežava mogućnost identifikacije mogućih izvora, varijanta u taktu 12 (ton a u basu umjesto as) upućuje na bečke predloške iz kruga Mozarta, van Swieten i prepisivača Johanna Traega. No, isto je tako moguće da je Ebner ovdje pribjegao skladateljskoj slobodi. Tek detaljnija analiza notnog teksta urodit će čvršćim zaključcima."

KLUB HGZ-a
PODRUMSKA DRUŽENJA SRIJEDOM

Srijeda, 27. veljače u 19,30 sati

BOŽIDAR VIOLIĆ:
OPERA KAO DRAMA – ILI – REDATELJSKO ČITANJE JEDNE GLAZBENE KRITIKE

Kao redatelj i u operi polazim od teksta: *prima le parole, poi la musica*. I kad je libreto tako loš da ga režijom parodira, redatelj će poći od njega, pa makar hodao na rukama. Poslušno, dakako, po obvezatnom ritmu muzike. To je postulat kojemu je podređena strategija svake operne inscenacije.

Bio sam već odmakao u pripremama za režiju Bersine opere *Oganj* kad mi je skrenuta pozornost na Matoševu kritiku praizvedbe koja je 12. siječnja 1911. održana u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Matošev mi je tekst pomogao da u Bersinu djelu otkrijem osobitosti koje bi mi inače promaknule, izazvao me nekim svojim sudovima i kritičkim ocjenama koje su me potaknule na izoštreniji, domišljeniji odnos prema libretu i glazbi, bez čega bi moj udio u predstavi, uvjeren sam, bio manje osoban.

Libreto *Ognja* (u spomenutoj kritici) Matoš nije diskvalificirao nizom uopćenih estetsko-analitičkih ocjena potkrijepljenih sažetim i nečitkim formulacijama najsuvremenijih teorijskih dostignuća, kako se to danas pretežito radi u opširnijim, ozbiljnim kritikama. Ne. Matoš je jednostavno i jasno, "svojim riječima" prepričao sadržaj libreta uz duhovite, zlobne, više ili manje oštroumne komentare u kojima je nedvosmisleno iskazan njegov kritički sud. Lukav postupak koji, formalno objektivan, daje dovtljivom kritičaru mogućnost slobodnijeg subjektivnog tumačenja. Matoš, međutim, u toj lukavoj dovtljivosti nije postupio korektno. Pomnijim čitanjem njegove kritike i usporedbom s autentičnim tekstom libreta, razvidno je da se takvim prepričavanjem ogriješio o nemalen broj činjenica koje, netočne ili ispuštene, falsificiraju sadržaj, pa mu ni kritička interpretacija ni radikalno negativne ocjene nisu vjerodostojne. Neću se, stoga, u otkrivanju "falsifikata" poslužiti metodom prepričavanja, iako bi tako bilo zabavnije. Citirat ću u cijelosti Matoševu kritiku libreta i braniti ga "njim samim", kao što je libreto "samim sobom" bio nepravedno ismijan i estetski devalviran.

NAJAVLJUJEMO:

PROMOCIJU ZBORNIKA RADOVA O BOŽIDARU KUNCU
u četvrtak, 14. veljače u 19 sati u podrumskoj dvorani HGZ-a

Zbornik će predstaviti akademkinja Koraljka Kos, urednica zbornika; dr. Vjera Katalinić, predsjednica Hrvatskog muzikološkog društva koje je izdavač zbornika i prof. Marcel Bačić, predsjednik HGZ-a koji je uz Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti i Hrvatsko muzikološko društvo bio suorganizator proslave 100. godišnjice Kuncova rođenja 2003. godine. Na promociji će pijanistica Tamara Jurkić-Sviben odsvirati Četvrtu sonatu op. 43 Božidara Kunca. Donosimo sadržaj zbornika:

Koraljka KOS: Božidar Kunc. Oris životopisa	Bosiljka PERIĆ-KEMPF: Neke značajke glasovirskog sloga u sonatama Božidara Kunca	Snežana MIKLAUŠIĆ-ĆERAN: Božidar Kunc, interpret i skladatelj, u svjetlu arhivskih izvora i glazbene kritike
Eva SEDAK: Božidar Kunc u kontekstu hrvatske glazbe (Tri skice)	Mirjana SIRIŠČEVIĆ: Harmonija u <i>IV. klavirskoj sonati</i> Božidara Kunca	Nada BEZIĆ: Ostavština Božidara Kunca
Sanja MAJER-BOBETKO: Hrvatska glazbena historiografija o Božidaru Kuncu	Mirjana ŠKUNCA: Skladbe za standardne (klasične) instrumentalne sastave u komornom dijelu skladateljskog opusa Božidara Kunca	Ivan ŽIVANOVIĆ: Novopronađena ostavština i prilozi biografiji Božidara Kunca
Stanislav TUKSAR: Božidar Kunc između skladateljstva, pijanizma i operne korepeticije	Rozina PALIĆ-JELAVIĆ: <i>Na Nilu</i> op. 7 Božidara Kunca	Vedrana JURIČIĆ: Model baze podataka digitaliziranih notnih izvora na primjeru opusa Božidara Kunca
Marija BERGAMO: Kuncova glazbena misao u mediju orkestra	Radovan LORKOVIĆ: <i>II. violinski koncert</i> Božidara Kunca, op. 55, d-mol (1953.). Formalna analiza – interpretacija	Zdenka WEBER: Božidar Kunc u ozračju francuske glazbe
Vladimir KR PAN: Kozmopolitizam, impresionizam i nacionalne odrednice u posljednjim klavirskim opusima Božidara Kunca	Borko ŠPOLJARIĆ: Kuncove praizvedbe hrvatske glazbe	Bruce BURROUGHS: The Beginnings of the Kunc Family in Zagreb and the Early Formation of a Great Emotional Bond between Brother Božidar and Sister Zinka
Vjera KATALINIĆ: Sonatnost u sonatama Božidara Kunca	Marija BARBIERI: Božidar Kunc – pratilac vokalnih umjetnika	Rozina PALIĆ-JELAVIĆ: Bibliografija o Božidaru Kuncu

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10 000 Zagreb, Gundulićeva 6
tel. i fax. 48 30 822
KNJIŽNICA tel. 48 30 824
pon., sr. i pet. 11–14, srijeda 16–20 sati
e-mail: hgz@zg.t-com.hr
BLAGAJNA HGZ-a tel. 48 30 822
radi ponedjeljak-petak 10–12 i
19–20 sati i uvijek jedan sat prije
početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA
CLXXXI (2007 / 2008)
VELJAČA

Uredništvo:
Eva Sedak
Nada Bezić
Jana Korenić Sušec

Za izdavača:
Marcel Bačić

subota, 2. II. u 20 sati

ArtAgent
STRINGS ONLY
VIOLETA SMAJLOVIĆ HUART, violina
ANA GRANIK, klavir
*J. Brahms, R. Strauss, I. Stravinski, L. Berio,
B. Bartok*
BESPLATNE ULAŽNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 5. II. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Solist: Lovro Merčep, saksofon
Dirigent: Dian Tchobanov
S. Prokofjev, A. Glazunov, W. A. Mozart

srijeda, 6. II. u 20 sati

Hrvatsko društvo glazbenih umjetnika i
HSUIR Zagreb
Humanitaran koncert – cjeloviti iznos
dragovoljnih priloga ide u korist Saveza
udruga invalida rada Hrvatske
ANTONIO VILARDI, klavir
izvodi svoje skladbe
ULAZ SLOBODAN

četvrtak, 7. II. u 20 sati

ZAGREBAČKI KOMORNI ORKESTAR
Umjetnički voditelj: TONKO NINIĆ
Solisti: Tamara Felbinger, sopran i Biljana
Kovač, mezzosopran
Ženski zbor "Zvezdice"
Voditelj: Zdravko Šljivac
D. Zippolli, J. S. Bach, G. Pergolesi

petak, 8. II. u 20 sati

KONCERT ZAGREBAČKIH KLAPA
KLAPA "ARMORIN"
KLAPA "NOSTALGIJA"

subota, 9. II. u 20 sati

SKUD "Ivan Goran Kovačić"
KONCERT HARMONIKAŠKOG
ORKESTRA
Koncert u povodu 40. godišnjice dirigentskog
rada Zvonka Šiljca, 30. godišnjice osnivanja
Orkestra te 60. godišnjice SKUD-a "I. G.
Kovačić"

nedjelja, 10. II. u 12 sati

HRT
Nedjeljom u podne – Flauti a due
Simfonijski orkestar HRT-a

Dirigent i čembalo: Mladen Tarbuk
Solisti: Ivana Grašić Antonić, flauta, Darija
Zokić, flauta, Sergej Evseev, violina
A. Vivaldi, J. S. Bach, G. Ph. Telemann

utorak, 12. II. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
Gosti: Dragan Sremec, saksofon i Zagrebački
kvartet saksofona
T. Uhlík, S. Foretić, F. Schubert

četvrtak, 14. II. u 19 sati

Podrumska dvorana
HGZ i Hrvatsko muzikološko društvo
PROMOCIJA ZBORNIKA O BOŽIDARU
KUNCU

četvrtak, 14. II. u 20 sati

Glazbena škola Vatroslav Lisinski
KONCERT UČENIKA ŠKOLE

subota, 16. II. u 20 sati

Glazbena škola Vatroslav Lisinski
KONCERT UČENIKA ŠKOLE

ponedjeljak, 18. II. u 20 sati

Glazbena škola Vatroslav Lisinski
KONCERT UČENIKA ŠKOLE

utorak, 19. II. u 20 sati

Slovenski dom
SLOVENSKI KOMORNI ZBOR
Dirigenti: Vladimir Kranjčević i Mirko
Cunderman
Antologija hrvatske i slovenske zbarske glazbe

četvrtak, 21. II. u 20 sati

Hrvatsko društvo glazbenih umjetnika
MARTINA GOJČETA – SILIĆ, mezzosopran
EVA KIRCHMAYER – BILIĆ, klavir
I. Lang, D. Plamenac, R. Strauss
BESPLATNE ULAŽNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

petak, 22. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
KONCERT UČENIKA ŠKOLE

subota, 23. II. u 20 sati

ArtAgent
PIANOFORTISSIMO
GORAN FILIPEC, klavir
F. Liszt, A. Skrjabin, S. Rahmanjinov

nedjelja, 24. II. u 12 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
MEĐUNARODNO NATJECANJE
"ETIDE I SKALE"
ZAVRŠNI KONCERT NATJECATELJA

nedjelja, 24. II. u 20 sati

Virtuoso – ciklus koncerata studenata
Muzičke akademije
VEČER FRANZA LISZTA
Josipa LONČAR, sopran
Pijanisti: Manuela ŠIMUNOVIĆ, Tonči
TRANFIĆ, Krešimir STARČEVIĆ, Jelica
BOTO, Ivana TADIN, Ivana JELAČA,
Vjekoslav BABIĆ, Karlo IVANČIĆ, Kristina
BJELOPAVLOVIĆ, Zrinka IVANČIĆ
BESPLATNE ULAŽNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

ponedjeljak, 25. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
KONCERT IN MEMORIAM MIRI PAVIČIĆ

utorak, 26. II. u 20 sati

ArtAgent
KVARTET ČAJKOVSKI, Moskva
Gostujući kvartet u ciklusu Zagrebačkog kvarteta
A. Borodin, P. I. Čajkovski

srijeda, 27. II. u 19.30 sati

Hrvatski glazbeni zavod
Podrumska druženja srijedom
KLUB HGZ-a
B. Violić: Opera kao drama – ili – redateljsko
čitanje jedne glazbene kritike
ULAZ SLOBODAN

četvrtak, 28. II. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
KONCERT UČENIKA ŠKOLE

petak, 29. II. u 18 sati

Podrumska dvorana
Glazbeni petak u podrumu
DRUŠTVENI KOMORNI ANSAMBL
HGZ-a
SVIRAMO GRIEGA
ULAZ SLOBODAN

petak, 29. II. u 20 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
KONCERT UČENIKA ŠKOLE